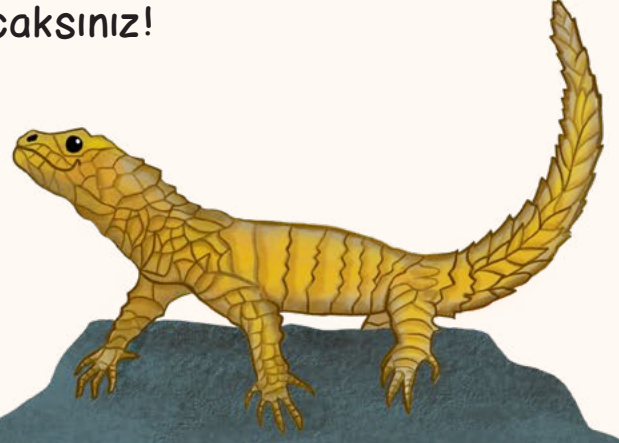

DIKENLERE DİKKAT!

Sizce
bu çerçevede
gördüğünüz
ne olabilir?

Armadillo kertenkelesi ve denizyıldızının sizce nasıl bir ortak özelliği olabilir? Vücut yapılarını karşılaştırdığınızda ikisinin de derisi dikenlerle kaplı hayvanlar olduklarını fark edebilirsiniz. Bu yazımızda dikenli hayvanları daha yakından tanıyacaksınız!

Hayvanların derilerinde bulunan dikenler çeşit çeşittir. Kiminin dikenleri tüm vücudunu kaplarken, kimininse vücudunun bir bölümünde bulunur. Bazı hayvanların dikenleri hep aynı boydayken bazılarının farklı boylarda olur. Peki bu dikenlerin yapısında ne var dersiniz? Dikenler, keratin adı verilen proteinlerden oluşur.

Keratin; insanların saçlarında, tırnaklarında ve diş minelerinde de bulunur. Onların daha dayanıklı ve dış etkenlere karşı daha korunaklı olmasını sağlar.

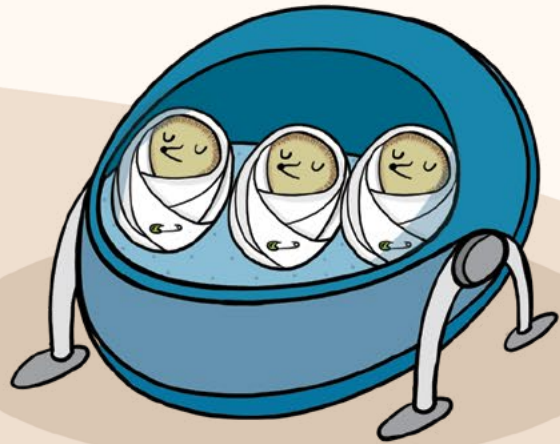
Bu dikenlerin farklı farklı işlevleri vardır. Kimi hayvanlar için bunlar bir kalkan işlevi görür ve kendilerini avcı hayvanlardan korur. Örneğin bir oklu kirpi, içi boş olan dikenlerini hareket ettirerek ses çıkarır ve avcı hayvanı korkutabilir. Kimi türler dikenleri sayesinde yağmur ve kar gibi olumsuz hava koşullarından bedenlerini korur.

Oklu kirpi

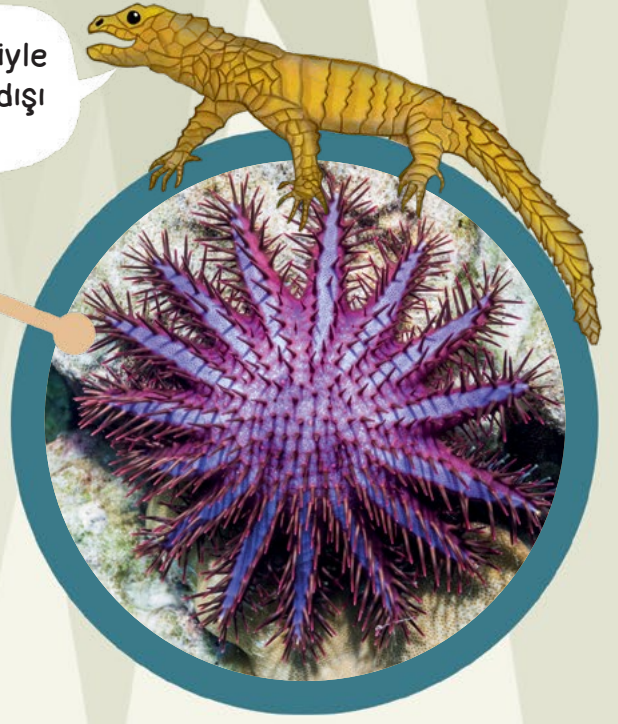
Yeni doğmuş bir kirpinin de aslında dikenleri vardır. Ancak bu dikenler ince bir zar tabakasıyla örtülüdür. Böylece doğum sırasında dikenler, anne kirpiye zarar vermez. Doğumdan sonra neredeyse bir gün içinde bu zar ortadan kaybolur ve altından beyaz dikenler ortaya çıkar. Dikenler, ilk önce oldukça yumuşaktır ancak birkaç hafta içinde sertleşir ve koyu renkli bir hâl alır.

Sıra geldi dikenleriyle dikkat çeken sıra dışı hayvanlara.

Dikenli Taç Denizyıldızı

Yaklaşık 2.000 farklı türü bulunan denizyıldızlarının genellikle beş kolu var ancak daha fazla kola sahip olanlarını da görmek mümkün. Karşınızda onlardan biri, dikenli taç denizyıldızı! Disk biçimindeki bir gövdeden çıkan ve sayıları 8 ile 25 arasında değişen kollarıyla dünyanın en büyük denizyıldızlarından biri. Hint ve Pasifik okyanuslarında görülür, en fazla Avustralya'da bulunan Büyük Set Resifi'nde yaşar. Mercan resifleriyle beslenir. Dikenleri sayesinde deniz tabanında kolaylıkla hareket eder ve avcılardan korur.

Armadillo Kertenkelesi

Şimdi sıra dikenli bir kertenkelede. Güney Afrika çöllerinde yaşayan armadillo kertenkelesi, küçük böcek ve örümceklerle beslenir. Taşların ve kayalıkların arasına ustalıkla gizlenir, gündüzleri görülür. Tehdit altında âdeta bir top gibi yuvarlak biçim alır. Neden bu adla anıldığını tahmin etmişsinizdir! Kıvrılmış görünümüyle sizce de bir armadilloya benzemiyor mu?

Dikenli Molok

Bu ilginç sürüngen Avustralya çöllerinde yaşar. Vücudunda bulunan sivrileşmiş geniş pullarıyla yani dikenleriyle dikkat çeker. Karıncalarla beslenir. Havadan topladığı nem dikenlerindeki minik kanallardan su olarak akar ve ağzına ulaşır. Bu sayede su aramadan haftalarca yaşayabilir. İlginç özelliklerinden biri havanın sıcaklığıyla birlikte vücut renginin değişmesidir. Örneğin, gündüz saatlerinde çoğunlukla kahverengi, hava kararmaya başlayınca da açık sarı renkte görünür.

Kirpi

Ülkemizde de görülebilen bir dikenli hayvanda sıra. Karnında açık renkli kıllar bulunur. Gececi bir hayvandır ve böceklerle beslenir. Ülkemiz dışında Gürcistan, İsrail, Azerbaycan gibi çevremizdeki pek çok ülkede de görülür.

Kısa Burunlu Dikenli Karıncayiyen

Avustralya ve Papua Yeni Gine'de görülen bu tür; dikenleriyle kirpiyi, gagaya benzeyen ağızıyla da bir kuşu andırmıyor mu? Gördüğünüz bu hayvan aslında bir karıncayiyen! Yumurtlayan bir memeli olması da ilginç özelliklerinden...Oldukça geniş yaşam alanına sahiptir. Geniş çayırlar, ormanlık bölgeler ya da tarım alanları bunlardan bazılarıdır. Ağızının biçimi sayesinde, karınca ve solucan gibi avlarını kolaylıkla midesine indirir.

Yeşil Denizkestanesi

Çeşit çeşit denizkestanesinden birinde sıra. Yeşil denizkestanesi olarak adlandırılan bu tür genellikle Kuzey Denizi'nde yaşar. Kayaların altı, deniz yosunlarının ya da deniz çayırlarının araları gibi bölgeler yaşam alanlarıdır. Su altında bulunan solucanlarla, yengeç ve karides gibi kabuklu hayvanlarla, aynı zamanda deniz yosunlarıyla beslenir.

Nihan Yapıcı
Çizim: Pınar Büyükgüral